

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 11. Fac & hic. Iustorum iudicium æquale est, ex operibus iustitiæ trahendo exemplar.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

(inquit D. Paulus) si de vasis figuli carinus que-
reretur de figulo quod se non finxisset discum,
& discus mediocri, cur non maiorem? Num-
quid dicit figmentum ei, qui se finxit: quid me fe-
cisti sic? Congrua iustaque fuit, patristas familias il-
la sententia quando operario soluerat, quod ex
conventionem facta iustitia illi tenebatur, quia
obloquebatur quod non eodem modo eum il-
lo, atque cum altero ageret, cui ex gratia tan-
tumdem concesserat respondit: Amice, num tibi
solutum est quod debetur? solutum est Do-
mine; ergo nullam tibi facio iniuriam, si plura
tibi non tribuam, quam hac, nec tibi tantum
quantum alteri. Tolle quod tui est & vade:
volo autem huic nouissimo Ave &c. Non facio tibi
iniuriam. An oculus tuus nequam est, quia ego
bonus sum?

prudentes sunt. *Sunt iusti atque sapientes.* Opti-
ma conversio iusti sapientes: Ostende namque
mibi virum iustum & sanctum, & tibi monstra-
ro sapientem. Econtra peccatores cognominat
Moyses stultos & mente captos. *Gens autem est iusti-
tia est, & sine prudentia.* Cum sint iusti sapientes, 28.
Sapienter iudicant iustumque proferunt iudicium;
Iudicium iusti: oculis quoque suis praefertur, ve-
lut acies: facies opera divina iustitia: *Iustitias
quasi lumen accendit.* Qui noctibus aliquid cona-
tur efficere, tenebris impeditur, ignis sicut sumit,
& bis terve lapide ferri acie percussio scintillas
colligit, ex quibus lumen accendit, quo dirigat:
Omnis tenebris involvitur crassissimis mi-
sericordiae Egypti, mundi: *Nos quippe obvolvimus
tenebris.* Quotiescumque viro iusto ac sancto al-
iquid offertur agendum; ad quod proprio duci-
tur appetit, seu allicitur delectatione: ne a recto
delectet intellectus ignis lapidem ferit fortissi-
mum, sacras inquam historias Scripturae, & hinc
iudiciorum Dei lumen elicit, quo illuminetur, quo
dirigatur. Si conscendere velit ad altiora cogi-
tationis, vanisque discedi praetensionibus, sibi ponit
in oculis, tremendum Dei, cum formosissima
omnium creatura, iudicium, nimirum Luciferi,
& mirabilis Angelorum ipsis sideribus pulcherrimo
sidus illos etenim ob superbiae tumorisque co-
gitationem, de caelo praecipites ad ima tartari
deiecit cruciandos: & attenta mente considerat,
quod nobis proposuit Apostolus Petrus. *Si An-
gelis peccantibus Deus non peperit, sed rudentibus
inferni detrahitur in tartarum tradidit cruciandos
&c.* Si tunc ille illum affectus, ut manum mittat
ad verum, confestim Adami prodeit iudicium:
quem quia vitium sibi praeterpetit dicit pomum
comedens tam ipsum, quam posteros eius morte
muletavit. Si formae alterius allicat elegantia,
iudicium sibi proponit quo Deus Davidem sibi
adeo familiarem punivit, quem ob adulterium, la-
crymis tamen planctuque correctum, tantis affli-
xit tribulationibus, tot attrivit persecutionibus,
filiorum eius milleque calamitatibus castigavit.

§. II. Fac & hic. Iustorum iudicium aqua-
le est, ex operibus iustitia trahendo exem-
plar.

Hoc interest discriminis inter opera iusti-
tiae & gratiae, quod sint illa secundum legem
debiti, habeant rationem, fundent & fa-
ciant compassionem ad alios: opera vero gra-
tiae, supra legem sunt, & ad illa sufficit mera effi-
cientis voluntas, proinde nec rationem agnos-
cunt debiti, nec ad alios exemplaris. In vincu-
la Rex coniecit, viatum obsequium, & secun-
dum iura procedens, reum addidit patibulo. O-
pus illud fundat exemplum alijs efficac, & pu-
blico praecone Rex proclamat: ut iustum sit illi
supplicium, ceteris autem terror, & sciat qui ta-
lia perpetrat, quod talia patitur. Attamen al-
teri Rex indulget misericors, qui iam ad infir-
mum haerebat patibulo, sito beneplacito, & so-
lum quia illi sic lubet. Hoc non opus est iusti-
tiae, sed gratiae, nec secundum legem, sed secun-
dum voluntatem, proinde ceteris non fundat
exemplum, nec quislibet potest praetendere latro-
nae remissionem, quae concedebatur alteri. Hinc
oppositè trahit Spiritus S. rationem cur iusti
quantalibet virtute meritisque conspicui, tremore
prementur continuo, peccatores vero quanto
pluribus inquinantur sceleribus, tanto sunt tran-
quilliores, & se credunt esse securiores: *Qui timet
Dominum, inveniunt iudicium iustum, &
iustitias quasi lumen accendit, peccator homo vi-
tium correptionem, & secundum voluntatem suam
inveniet comparationem.* Magnum inter iustos &
peccatores interest discrimen. Iusti sapientes

similitudo.
Job 37.19
An. 2. Petr. c. 2.
30 II.
Et San-
ctorum
perpen-
ditur etiã
pro par-
tis cul-
pis gra-
ua sup-
plicia.

D. HIER. *Hic reciditur. Infelicissimus Iudas post electionis memoriam, post signorum gloriam, post Apost. dignitate exigua amic. de stup. amore deceptus, cui tribunal promittebatur sententia in celo, laqueo captus est in terra. Videmus Ananiam anime le. & Saphiram non de alicuius pecunia appetitu sed de gis. Tom. 9. sua ismidie ergata, damnatos etc. Rogo post laura Gen. 3. documenta, & tot mortis, ubi in nobis crescit im- Gen. 19. punitas delinquendi? Quis hic praesumptionis spiri- toan. 13. tus, qui tantam in animo nostro operatur audacia? Ad. 5. etc. Studiosus attendit iustus, quod stilo singu- lari, & admiratione de duobus illis Deo charis- simis fratribus Moysse & Aaron David cecinit, illis inquam, cui Deus talia, qualia vix vlli concesserat beneficia, donata; tribuerat, illis, quorum numquam repulsa preces, quibus semper benignas praestitit aures: Ob unum peccatum, quod ex mul- torum sententia non nisi veniale reputatur, &*

(a) Tam de poco cuer- po.

Pf. 68.6.

Pf. 70.16.

III.

Dauid a iuventute edo- ctus a Deo, iustitiam Dei semper recolit.

Pf. 25.3.

et tam leue (a) vt vix illud distincte quale fuerit valeamus discernere: quia nihil aliud; vt videretur, reperimus, nisi paululum torquere labia & aliquamulum toruum intueri quando Dei praecceptum impleverant, illos poena mortis puniuit, quam vtrique violentam intulit, Aaron in morte Hor, Moysi vero in monte Nebo. Horum sororem germanam, mulierem prudentissimam, quae integra moderaretur regna, ob verbum murmuratiōis lepra a vertice capitis, vsque ad calcem pedis tota perfudit immundissima: Moyses & Aaron in Sacerdotibus etc. Dñe Deus posses tu exaudiebas eos, Deus tu propitius fuisti eis, & ulescens in omnes adinventiones eorum, seuerus in eis Dñe puniisti quamlibet culpam, etiamnum minimam. Ex his elicit Dauid exercitium adeo animae suae proficuum, vt dicat a Deo se eruditum: Introibo in potentias Domini, Domine memorabor iustitiae tuae solius, Deus docuisti me a iuuentute mea, & vsque nunc, q. d. Exercitium docuit me Deus spirituale non minimam utilitatis, hoc mihi proficuum: Deus docuisti me a iuuentute mea. Praescripta lectio, & a tanto repetita magistro, non potest non summum adferre emolumentum. Et quod illud: Omnipotentiae Dei contemtor opera: haec etenim ea sunt, quae mihi digito monstrant, quam potens, quam sapiens, quam bonus, quam sit ille diues, aramen quae continua mihi haerent in memoria Dei iustitiae sunt opera: Domine memorabor iustitiae tuae solius. Quomodo hoc ais o Dauid? Numquid tu ille, qui fateris, quod a diuina eius misericordia, numquam alio diuertas oculos? Misericordia tua ante oculos meos est. Non diffiteor, at eum mihi occurrit aliquid, ad quid me mundi cupiditas & viget appetitus, caro mūdus,

ant instigat diabolus, repente meum reputo supplicia a Deo inflata: haec etenim sunt, quae fundant, quae statuant exemplum, & mihi formidandum, ne hoc in me, quod in illis exequatur, cum ille sit iustus, eiusus ordinarius.

Hae illa est consideratio, qua sibi praevaluit pudicissima Susanna, in periculoso illo casu, quando castitati eius seniores illi gaucodes illudere conabantur, populi supremi iudices: postquam etenim eam ad inhonesta tentassent, & acerbissimis iniuriis coactassent, quid agendum esset illa cum sancta tum prudenti respensione obeluit: Si hoc egero, mors mihi est, Si cōfitero, certissima mihi mors imminet. O Domina saga, cillima quid loqueris: imo hoc agendo, mortem Deo euadis corporis, quam illi tibi minuitur, & aui- mo poteris continuo reperire remedium, cum a Deo Deo deprecens veniam, illam tibi concedet conditum tibi exemplo Dauid adulter, Manasses pro- phetarum homicida, & Salomon idololatra. At- tento corde respondet mulier at mu- Dico- hier sapientissima) non nisi quod est iustitiae, & certum, quod lege stabilitum: hoc etenim maxime reputo securum: reliquum incertum est, & potest me Deus in flagranti comprehendere delictor: sicut & alios, quos cum in ore solum haberent occidit inexpectato, & velut alteram, quam ob retroversum tantummodo caput, in statum transuerit salis, quae vsque in diem manet hodiernum: Hoc est autem iustum ferte iudicium, & vnicuique quod suum est elargiri. Quis in- iustitiam, quasi lucem accendit?

Ex hoc ortum nouimus timorem iustorum, quos diuinum maxime commendat eloquium: Iob scilicet, qui perpetuo diuinae vindictae timore trepidus anxietatur, ne super eum ingrueret, velut nauis viduarum tempestate percussa, quas solum formidat, videtque imminentes. Semper quasi iob quod timentis super me fluctus, timis Deum, & pondus eius ferre non potui. Dauid semper perterritus aiebat. Timor & tremor venerunt super me, & cetera. reuerunt me tenebra: Vnde semper in has timidus anxialis, erubebat voces: Si iniquitates obseruaues, perterritus Domine etc. Vates Hier. non mutire, non se loco mouere praesumebat: Sedebam solus, quonia comminatione replesti me. D. Paulus de gratia sua huc certus praedestinatione, non tamen in omnibus & per omnia se securum arbitrabatur: Nil mihi conficius sum, sed non in hoc iustificatus sum: qui enim iudicat me, Dominus est, O Apostole sanctissime, imo hoc ipsum est, quod omnem tibi debet auferre sollicitudinem, inferre securitatem.

Et enim qui te iudicat, Dominus est, optime tibi cognita est eius misericordia, & eius tibi beneficii desiderium: ipse quoque tuus est pater, & qui patrem habet Praetorem iudicem, nihil reformidans prodiit in iudicium. Hoc eius, respondet adscribendum est gratia, & cum ita sit, certam huic non possum legem praefigere. Via regia est, & quod de iustitia procedit hoc esse cognoscimus, quod Deus punit peccatores ille est cuius communis, hoc est Iudicium iustum.

§. 12. Fac & hic. Iudicium peccatorum, stultum est. Insuperiam praesumendo, in eo quod mera est gratia.

Hoc timore iustus concutitur, peccator vero nihil veretur, quinimo comedit, bibit, epulatur, exultat, & quæ ratio? quia legem vult statueri, & cum illam aliis concesserit, sibi quoque confidit concedendam: Peccator homo vitabit correptionem, & secundum voluntatem suam inuenit comparationem. Peccator corripientem non attendit, & si casualiter audiat aliquem, illico sibi ad propositum adducit comparationem, sumit exemplar, legemque diuinæ misericordiae, & illius bonitatis operibus sibi praeualet, ut praetendat, quod Deus ita secum agere, sicut cum alijs teneatur. Adulter Dauidem adducit, qui talis maximo fuit omnibus scandalo, nedum populo Dei, sed & omnibus regnis conterminis, vnico tamen, Peccavi Domino, quod Nathan est locutus, audivit: Dominus transfudit peccatum tuum, Latro latronem assumit tota vita latrocinij viuentem, cum enim iam extremo supplicio moriturus oscitaret, vnico. Memento mei Domine: de cruce transit in paradysum. Vulturarius publicanum proponit: gemitu namq; cordis, pectorisque tussione, vocis confessione: Deus propitius esto mihi peccatori, abiit in domum suam iustificatus. Peccator homo secundum voluntatem suam inuenit comparationem. His totus laborat, ut faciat comparationem, & vnus ad alterum collationem. Non ego peior illo peccator nullius non maior quam mea culpa, inuenit ille misericordiam, inueniam & ego: quid hoc esse cogitas? illud praetendere quod hodie Nazareni. Domine numquid edidisti Capharnai miracula? Fac & hic. Impudentia est, stultitiam sperit, in donis gratia, velle quasi ex contractu illa, quæ sunt alijs collata, tibi ea tam certo adscribere, quasi ex iustitia deberentur, & de iniu-

ria accepta liceret conuerti, quod non tibi, sicut alteri sint distributa. Quid tibi persuades, quod in donis gratis à Deo possis exigere rationem, illique obicere, hoc tibi fecisti: Fac & hic. Hoc opus fuit misericordiae, quod facit quomodo quando, & quibus sibi complacet ut nec tu, nec alius illi queat dicere: Cur ita facis. Cur Sap. 17. ibi & non hic: cur illi & non mihi.

Sapienter hoc expressit Spiritus S. illos cog. 23 nominans rudes, amentes, insensatos, agrestes, qui talibus nituntur argumentis, & hoc tractat occasione declarandi Aegyptiorum insentiam, Regisque Pharaonis amentiam. Sic discursum orditur: Magna iudicia tua Domine, & enarrabit. Sap. 17. 1. lia verba tua, propter hoc indisciplinata omnia errauerunt. O caelorum Domine, quam magna, Pharaonem quam profunda sunt iudicia tua, & quam eximie ostensa humana solus ingenij, ad illa perferenda dicitur. Et quis operum tuorum posset dare rationem? na praehoc significat: Verba tua & praesumere super ilsumptio. la, & de illis iudicare. In hoc Domine, manifestabatur stultitia, vesania, perditio animarum amentium & indisciplinarum: Propter hoc indisciplinata anima errauerunt. In quo profusus admirabili discursu, & sententiarum elegantia, sententiosam ostendit Pharaonis, populigne fatuitatem, in hoc quod contra Deum moliebantur. Praecipuum autem, quo regis est humiliata superbia, hoc fuit, quod sibi blandiebatur idem sibi à Deo praestandum, quod praestrum nouerat Israelitis, quodque sibi ut illis benignis succurreret. Extremis enim populus Dei premebatur angustis, mari à parte vna, & altera Pharaonis concludis exercitu: inops consilij. Confugit ad Deum Moyses qui diuino suo motu beneplacito, ac gratia, populo maris diuidit yndas, viam aperit securam, rquam, fiondam, v: maus esse floribus geminans videretur, illam ingrediuntur, proficiscuntur, & sicco pede transgrediuntur. Ex aqua que ante erat, terra arida apparuit, Sap. 19. 7. Et in mari rubro via sine impedimento, & campus germinans de profundo nymio. Sibi sumiter persuasit Pharaon, totusque credit Aegyptiorum exercitus, quod sibi quoque Deus profecturus eandem seruaret viam peruiam, illoque quo praecedentes, possem itinere securi pervadere: vnde huic sibi fundamento tanta pelagus securitate penetrant, ut in has omnes erumpant blasphemias & iactent comminationes: Persequar, & comprehendam, diuidam spolia, implebitur anima mea. Quid praesumptis ridiculi, quod alijs videtis concessum, teneri Deum idem & vobis concedere, & qui illi transferunt, illamque viam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN